

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!
КІРАЎНІЦТВА НАРОДНА ГАСПАДАРЧАГА ВУЧОТУ БССР

№ 65

ІНФАРМАЦЫЙНЫ БЮЛЕТЭНЬ

НАРОДНА

ГАСПАДАРЧЫ

ВУЧОТ

№ 4

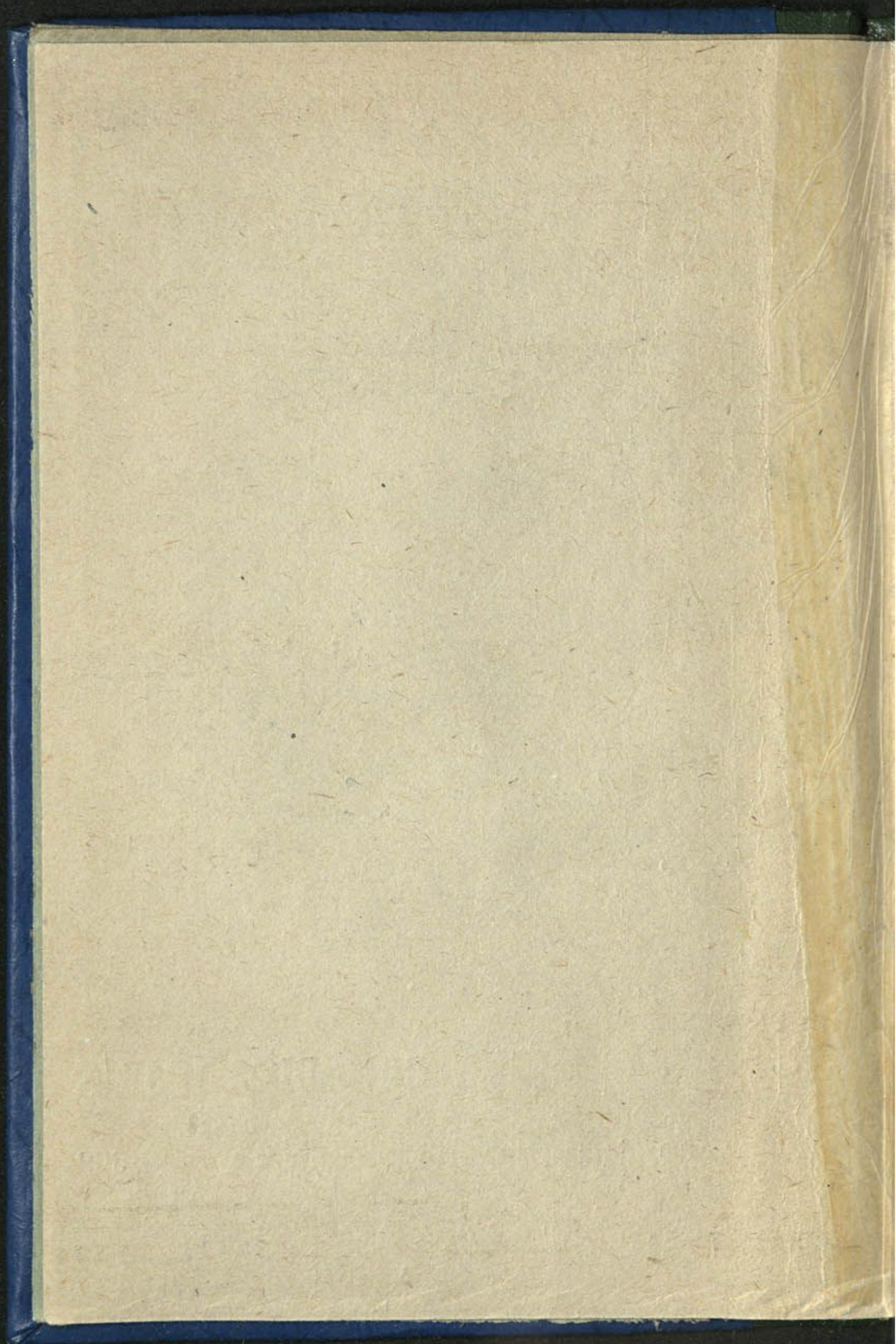
1 САКАВІКА 1933 г.

Выданьне Кіраўніцтва Народна-Гаспадарчага вучоту БССР
МЭНСК

1933

Б. М. М. М.

Пролетары усіх краёў, алучайцеся.

Кіраўніцтва Народна-Гаспадарчага Вучоту БССР

Унв. № 65

ІНФАРМАЦЫЙНЫ БЮЛЕТЭНЬ

Бх 2667
0-8348/21

№ 4

І С А К А В І К А

1 9 3 3

Народна-
Гаспадарчы
Вучот

А. А. А. А. А.

М Е Н С К

1933

Магілеў Бел., друкарня імя Молатава.

Галоўлітбел № 1403.

Заказ № 993.

Тыраж 400.

30к/10618

І. А Ф І Ц Ї Н Ї Р А З Ь Д З Е Л.

ПАСТАНОВА СНК СССР

**Аб мерах, якія забяспечваюць сваячасовае прадстаўленне
справаздач за 1932 г.**

Адзначаючы выключнае значэнне сваячасовага складання гадавых справаздач за 1932 г., Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Забараніць, да сканчэння складання гадавых справаздач за 1932 г., усялякага роду мабілізацыі і адцягненні вучотных работнікаў ведамств і гаспадарчых арганізацый на якія-бы-та ня было іншыя работы.

2. Абавязаць кіраўнікоў ведамств, арганізацый і прадпрыемстваў, пры наліччы недахопаў вучотных работнікаў, забяспечыць на час складання гадавой справаздачы неабходную колькасць работнікаў шляхам унутранай перагрупіроўкі і перакідкі работнікаў з іншых частак апарату.

3. Дапусціць акордную аплату работы па складанні гадавых справаздач.

4. Абавязаць усе ведамствы і гаспадарчыя арганізацыі вылучыць сродкі для прэміявання вучотных работнікаў за датэрміновае складанне і высокую якасць гадавых справаздач.

5. Вылучыць з сродкаў, прадугледжаных па каштарысу Цэнтральнага Кіраўніцтва Народна-Гаспадарчага вучоту на 1933 г., спецыяльны фонд, у размеры ня вышэй 30 тыс. руб., для прэміявання вучотных органаў і асобных вучотных работнікаў ведамств і гаспадарчых арганізацый Саюзу ССР за лепшае правядзенне ўсёй кампаніі па складанні гадавых справаздач за 1932 г.

6. Савет Народных Камісараў Саюзу ССР падкрэслівае, што адказнасць за сваячасовае складанне і высокую якасць гадавых справаздач, побач з кіраўнікамі органаў вучоту і статыстыкі і галоўнымі бухгалтэрамі, ускладаецца і на кіраўнікоў адпаведных ведамств, арганізацый і прадпрыемстваў.

Нам. Старшыні СНК СССР—В. КУЙБЫШАЎ.

Нам. кіраўніка справам СНК СССР—І. МІРОШНІКАЎ.

Усім інспэктарам Нар—Гасп. Вучоту

Неабходнасьць захоўваньня касавай і бюджэтнай дысцыпліны, а таксама эканоміі выдаткаваньня адпускаемых сродкаў у сучасны момант мае асабліва важнае значэнне для нашай народнай гаспадаркі, і недастаткова сур'ёзныя адносіны да гэтага пытання недапушчальны.

Гэта павінна быць цвёрда ўсвоена кожным работнікам сыстэмы КНГВ, і таму прапаную, пад асабістую адказнасьць інспэктароў Наргасвучоту, не дапушчаць выдаткаваньня асынуемых вам грошай не па прамому прызначэньню і не дапушчаць ні ў якім выпадку перавышэньня каштарысных прызначэньняў.

За ўсялякае парушэньне бюджэтнай дысцыпліны буду сурова ўзыскаваць.

Зв. рачваю асаблівую Вашу ўвагу на недапушчэньне перавыдатку зацверджанага фонду зарплат і перавышэньня ўстаноўленых акладаў.

Усялякі выпадак перавышэньня ўстаноўленага фонду зарплат і перавышэньня зацверджаных па дзяржнармаваньню ставак буду разглядаць, як злоўжываньне і, на аснове пастановы СНК СССР ад 3 сьнежня 1932 г., вінаватых буду аддаваць суду.

Нач. Кір. Нар—Гасп. Вучоту БССР **С т р а к о ў с к і**

Усім Райінспэктарам Народна-Гаспадарчага Вучоту

Важайшай задачай органаў вучоту ў сучасны момант зьяўляюцца сваячасовае складаньне і прадстаўленьне ў тэрміны, устаноўленыя ўрадам, гадавых справаздач заключнага году першай пяцігодкі і барацьба за высокую якасьць гэтых справаздач.

Кіраўніцтва Наргасвучоту ўскладае на вас адказнасьць па наглядзе за ходам складаньня справаздач па раёне і кантроль сваячасовасьці іх прадстаўленьня і іх якасьці, для чаго вам неабходна зараз жа праверыць ст. новішча складаньня гадавых справаздач па калгасах, саўгасах, МТС, каапэрацыі і прадпрыемствах, з прыцягненьнем грамадзкасьці для аказаньня належнай дапамогі ў гэтай справе.

Пры выяўленьні вамі затрымкі ў складаньні гадавых справаздач і нядобракаснасьці іх запаўненьня, паставіць пытаньне на прэзыдыўме РВК аб прыняцьці адпаведных мер ўзьдзеяньня, згодна пастановы СНК СССР (пры гэтым прыкладаецца).

Асабліва падкрэсьліваем неабходнасьць поўнага ажыццяўленьня ўказаньня Саўнаркому аб забароне, да сканчэньня гадавых справаздач за 1932 г., усялякага роду мабілізацый вучотных работнікаў, як ведамств, гэтак і гасп. арганізацый, на іншыя работы.

Папярэджваем, што ацэнка работы Райінспэктару будзе дана па якасьці выкананьня гэтай важнейшай гаспадарча-палітычнай справы ў вашым раёне.

Аб выніках тэрмінова паведаміце Кіраўніцтва.

Нач. Кір. Нар—гасп. Вучоту БССР **С т р а к о ў с к і**

Нач. Арг. Сэктару **М а г і д а ў**.

РАБОТА НКГВ І ЯГО СИСТЭМЫ

РАЗЬДЗЕЛ ІІ

Да прадстаячай нарады Райінспэктароў

У бліжэйшы час Кіраўніцтвам Наргасвучоту мяркуецца скліканьне нарады райінспэктароў Наргасвучоту ў мэтах падвядзеньня вынікаў сваёй работы за мінулы час і распрацоўкі пляну вучотна-статыстычных работ на 1933 г.

Гэтая нарада павінна даць яскравы малюнак становішча вучотна-статыстычнай работы ў кожнай райінспэктурцы паасобку, выявіць перашкоды, якія сустракаюцца ў рабоце інспэктур як з боку мясцовых арганізацый, гэтак і з боку сэктароў кіраўніцтва, як кожная інспэктурца і, ў прыватнасьці, кожны інспэктар змагаўся і змагаецца за ажыццяўленьне пастаноў партыі і ўраду праз правільную пастаноўку вучоту, як інспэктурца сваячасова сыгналізуе кіруючым органам раёну аб наглядаючыхся прарывах у выкананьні пляну па тэй ці іншай галіне народнай гаспадаркі, ці справа вучоту сапраўды накіравана на дапамогу наладжваньню апэрацыйнага кіраўніцтва і плянаваньня?

Інспэктурцы Наргасвучоту за мінулы час сваёй работы павінны былі асвоіць тыя, палітычнай важнасьці, задачы, якія ўскладзены на органы Наргасвучоту і, ў прыватнасьці, на інспэктурцы, як арганізацыі, якія непасрэдна наглядаюць і дапамагаюць наладжваць вучот на прадпрыемстве, ў калгасе, саўгасе і г. д.

Прамова тав. Сталіна на студзеньскім аб'яднаным пленуме ЦК і ЦКК УсеКП(б) аб рабоце ў вёсцы зусім яскрава і выстарчальна выкладае, як клясавы вораг праводзіць сваю шкодніцкую работу ў мэтах зрыву арганізацыйнага ўмацаваньня калгасаў рознымі мэтадамі, у тым ліку і шляхам заблытваньня справаздачнасьці, дачы няправільных лічб і г. д. І вось, у гэтым напрамку, і неабходна інспэктарам Наргасвучоту адчуваць усю сваю адказнасьць за выкарчоўваньне гэтых шкодных мэтадаў клясавага ворагу, выяляць агентаў клясавага ворагу, не забываць, што вучот зьяўляецца адным з вучасткаў, які (вучот) клясавы вораг імкнецца скарыстоўваць у сваіх шкодніцкіх мэтах.

Інспэктурцы Народна-гаспадарчага вучоту не павінны замыкацца

у табінэтных сьценах і чакаць, атрымання вучотна-статыстычных матар'ялаў, складаць зводкі і адсылаць у вышэйстаячыя органы. Ня гэта, пэўней кажучы, ня толькі гэта—задача інспэктур, а галоўная задача інспэктур у тым, каб штогодзенна інструктаваць і дапамагаць у наладжваньні правільнага вучоту ў нізавых вучастках народнай гаспадаркі, на самых прадпрыемствах, у самых калгасах, саўгасах і г. д., завастрыць клясавую пільнасьць работнікаў вучоту ў сваёй штодзённай рабоце, дабіцца ад кіраўнікоў устаноў, ведамств і арганізацый больш уважлівага падыходу да падбору работнікаў вучоту, сталага нагляду і кіраваньня іх работай, дабіцца ад праўленьня і старшыні калгасу ўразуменьня, што рахункавод у калгасе зьяўляецца адказным па сваёй рабоце працаўніком, таксама і статыстык-рахункавод—у сельсавеце, рахунковы працаўнік—у Сельпо і г. д.

Спробы некаторых інспэктароў спасылацца на недастатковасьць укамплектаваньня штату, на яго нізкую кваліфікацыю ніяк ня могуць лічыцца ўважлівымі прычынамі, таму што работнікі інспэктур павінны на самой рабоце вучыцца і вучыць другіх, а, галоўнае, інспэктур павінны ўцягнуць у сваю работу шырокую рабочую і калгасную грамадзкасьць, з тым, каб вучот ператварыць у сапраўдны кантроль над вытворчасьцю, каб сапраўды ажыццявіць указаньні т. Леніна аб усенародным вучоце.

Інспэктары, зьявіўшыся на нараду, павінны прадставіць кароткую але яскравую справаздачу аб праробленай імі за мінулы час рабоце, асьвятляючы ажыццяўленьне вышэйпаказаных момантаў.

Асабліва-жа значнае месца на нарадзе павінна заняць распрацоўка пляну вучотна-статыстычных работ на 1933 г., якія павінны праводзіцца паасобнымі сэктарамі Кіраўніцтва самым дэталевым чынам, з тым, каб у далейшай рабоце інспэктароў ня было ніякіх непаразуменьняў і непаладак.

Значную ўвагу пры распрацоўцы пляну на 1933 г. інспэктары павінны зьвярнуць на вучотна-стат. работы ў галіне сельскай гаспадаркі, так як гэтай галіне народнай гаспадаркі інспэктур павінны ўдзяліць максымум увагі. М.

Прыняць неабходныя захады да хутчэйшага складаньня гадавых справаздач за 1932 г.

Набліжаецца тэрмін прадстаўленьня прадпрыемствамі сваіх гадавых справаздач за 1932 г. Аднак, з паступаючай інфармацыі аб ходзе складаньня справаздач відаць, што справа гэта ідзе маруднымі тэмпамі, і маецца пагроза зрыву тэрміну дасылкі справаздач у Кір. Наргасвучоту.

Па арцелях прамкаапэрацыі, інваліднай каапэрацыі і прадпрыемствах Гарсаветаў і РВК справа абстаіць такім чынам, што да гэтага часу маюцца яшчэ скаргі на недасылку адпаведнымі вышэй

стаячымі органамі неабходных форм і інструкцый для складання
справаздач. Адпаведныя органы нават не паклапаціліся аб забеспя-
чэнні кіраўніцтва гэтай работы, аб выдзяленні асоб, адказваючых
за складанне справаздач, аб выпрацоўцы канкрэтнага пляну правя-
дзення працы па складанню справаздач.

Але перашкод, з-за адсутнасці форм і інструкцый для скла-
дання справаздач, у сучасны момант ні ў якім разе ня можа быць:

па ўсіх сыстэмах пытаньне аб формах і інструкцыях да іх
дастаткова высветлена, блянкі маюцца, і ўсе прадпрыемствы павінны
быць імі забяспечаны.

У „Бюлетэні“ № 3 у артыкуле тав. Мохарта „Гадавое абсьлед-
ванне работы прамысловасці за 1932 г.“ з дастатковай яскравась-
цю высветлена пытаньне аб тэй каштоўнасці, якая надаецца зме-
сту гадавых справаздач і сваячасовасці іх атрымання. У гэтым жа
артыкуле падкрэсліваецца, што арганізацыя працы і расстаноўка
сіл зьяўляюцца рашаючымі момантамі у данай справе.

Наркаматам, Аб'яднаньням, кааперацыйным сыстэмам, РВК, Гар-
савегам, прадпрыемствам патрэбна ўявіць сабе ўсю сур'ёзнасць
стварыўшагася становішча і прыняць канкрэтныя меры да тэрміно-
вага сканчэння справаздач.

Ф р ы д л я н д.

Наладзіць дакладны вучот ходу падрыхтоўкі да веснавой сяўбы — баявая палітычная задача.

Згодна апошніх рашэнняў нашай партыі, яшчэ раз ва ўсю шы-
рыню пастаўлена пытаньне аб тым, што цэнтрам увагі ўсёй нашай
працы на бліжэйшы час павінны быць ударная падрыхтоўка і правя-
дзеньне вясеньняй пасяўной кампаніі.

Наш вучотны матар'ял, характарызуючы выкананьне народна-гас-
падарчага пляну ў галіне с/г, толькі тады выканае сваю задачу, калі
будзе правільна, чотка і сваячасова адлюстроўваць ход падрыхтоў-
чай кампаніі.

Неабходна адзначыць, што ў паказчыках да вясеньняга севу за
сту зень м-ц у нас яшчэ няма тэй чоткасці, тэй дасканаласці,
якая ад нас патрабуецца.

Так, па цэламу шэрагу ведамстваў вучот яшчэ толькі пачынае
наладжвацца, і паказчыкі па становішчу на I/II з вялікімі цяжкасць-
цямі удалося толькі атрымаць 14 15/II.

Для таго-ж, каб атрымаць якія небудзь звесткі ў збожжавым
Трактарацэнтры, прыходзіцца па некалькі разоў хадзіць і, літаральна,
выпрашваць кожную лічбу.

З боку, напрыклад, паасобных працаўнікоў паасобных Аб'яд-

нявняў маецца нейкая бязьня даваць лічбы, асабліва плянавыя (Менмалпрамтрэст).

А ў „Лён.—Трактарацэнтры“, на просьбу даслаць адзін экзэмпляр друкуемай зводкі па падрыхтоўцы кадрў да вясьняняга севу, было адказана:

— „Мы Вам не абавязаны дасылаць ніякіх зводак“... — „Калі хочаце, дык прыдзеце яшчэ раз і перапішэце“...

Ва ўсіх Трактарацэнтрах цэлы шэраг паказчыкаў — альбо няпоўныя, альбо зусім адсутнічаюць на сёнешні дзень (нааўнасьць гаручага ў МТС, лік калгасаў, у якіх устаноўлены севазвароты, падрыхтоўка кадрў і г. д.).

Кіраўніцтва Наргасвучоту павінна пагэтаму паставіць пытаньне так, каб усе ведамствы дасылалі штодэкадна свае зводкі, бо, калі прыйдзеца матар'ял кожны раз атрымоўваць у парадку зьбіраньня па асобных установах, дык гэта пагражае зрывам у сэнсе якасьці і сваячасовасьці нашых матар'ялаў.

Дабіцца сваячасовай і чоткай лічбы па ходу падрыхтоўкі да вясьняняй кампаніі на сёнешні дзень — наша баявая задача.

І гэтыя матар'ялы нам павінны дасылацца не ў парадку добраахвотнасьці кожнай установы, а ў абавязковым парадку, згодна пастановы СНК СССР ад 10 сакавіка 1932 г.

Рэмарк.

Наладзіць вучот падсобных прадпрыемстваў.

Наступіў момант, калі нам неабходна праверыць выкананьне пастаноў партыі і ўраду аб палепшаньні рабочага забесьпячэньня, улічыць, — якія маюцца дадатковыя базы па рабочаму забесьпячэньню.

Такой праверкай у нас павінен служыць вучот падсобных с/г. прадпрыемстваў, прымацаваных да фабрык, заводаў, майстэрняў, будаўніцтва і транспарта, маючых сваёй мэтай выключнае забесьпячэньне рабочых кожнай галіны.

Сюды трэба аднесці:

саўгасы, капгасы, трусатнікі, і адкормачныя пункты, абслугоўваючыя адпаведныя прадпрыемствы.

Самым адказным момантам вучоту зьяўляецца выяўленьне гэтых прадпрыемстваў і іх правільны ўлік, на што асабліваю ўвагу павінны зьвярнуць раённыя інспэктары, якія ўсякімі спосабамі павінны іх ахапіць пры вучоце, не прапускаючы асобных адзінак.

Для высвятленьня колькасьці аб'ектаў, падлягаючых вучоту, с/г. Сэктарам запатрабаваны ад раённых інспэктараў сьпісы, аднак, ня

гледзячы на тое, што тэрмін прысылкі гэтых сьпісаў даўно прайшоў, некаторыя інспэктурны да гэтага часу іх не даслалі.

Інструментарыем вучоту зьяўляецца картка, якая ўручаецца інспэктарам данаму прадпрыемству і якая, пад адказнасьць інспэктара, павінна быць запоўнена і сваячасова даслана Кіраўніцтву.

Р. Каральчук.

Магілёўскі РВК павінен прыняць неадкладныя захады да зрыўчыкаў вучоту прадукцыі жывёлагадоўлі

Рэдакцыя нашага Бюлетэня неаднакраць атрымлівала, і атрымлівае і зараз, ад Райінспэктур Наргасвучоту лісты, са скаргамі на розныя ведамствы, прадпрыемствы, калгасы, саўгасы і г. д. на няпрысылкі і падчас, наяўны зрыў апошнімі сваячасовага тэрміну дасылку у Райінспэктурны матар'ялу.

Вузорам у сэнсе зрыву надзвычайна важнай работы, як вучот прадукцыі жывёлагадоўлі, зьяўляецца рад арганізацый Магілёўскага раёну.

Перад намі ляжаць тры дакладныя запіскі ў Магілёўскі РВК ад Райінспэктурны з просьбай аб прыцягненьні да адказнасьці некаторых кіраўнікоў прадпрыемстваў, якія сыстэматычна зрываюць тэрміны дасылкі матар'ялу па вучоту прадукцыі жывёлагадоўлі (згодна пастанова СНК СССР ад 11/V-32 г.).

Здаецца, што патрабаваньні Магілёўскай Райінспэктурны ўпаўне законныя, аднак Магілёўскі РВК ня лічыць патрэбным ня толькі прымаць належныя захады, а, нават, займацца гэтай справай:

ужо амаль два месяцы ляжаць пад спудам у РВК дакладныя запіскі Інспэктурны Наргасвучоту, і за гэты час Інспэктурна імкнулася ставіць гэтае пытаньне на прэзыдыуме РВК, але намаганьні інспэктурны засталіся без вынікаў.

У гэтым нумары мы зьмяшчаем злосьных зрыўчыкаў вучоту прадукцыі жывёлагадоўлі ў Магілёўскім раёне і просім неадкладна прэзыдыум РВК прыняць адпаведныя захады, бо вялізарнае значэньне гэтай работы ня церпіць ніякіх адтэрміноў.

Сыстэматычна не прысылаюць кварталных картак вучоту прадукцыі жывёлагадоўлі, ня цікавяцца пастаноўкай гэтай работы, што выявілася ў няпрысылцы сваіх прадстаўнікоў на інструкцыйныя нарады, саўгас „Усход“, Калгасы „Казіміроўка“ і „Цішоўка“. Зрываюць работы калгасныя фэрмы „Чырвоны Кастыні“ Дасовіцкага сельсавету, калгаса „Оці годзьдзя СССР“, Новасельскага сельсавету, калгас „Сацыяліст“ Княжыцкага сельсавету, „Валадарскага“ Пашаўскага сельсавету, саўгасы „Батунь“, „Вейна“, „Усход“, калгасы „Чырвоны Парыжан“, „Чырвоная Зорка“, „Сьцяг Камунізму“, „Пашаўская Камуна“, „Арлен“, „Чырвоны Слаборнік“, „Перамога“, „Колас“, „ім. Калініна“, „Барацьбіт“ і рад іншых.

Рэдакцыя чакае тэрміновага адказу з боку РВК па сутнасьці прыняцьця адпаведных захадаў да злосьных зрыўчыкаў вучоту прадукцыі жывёлагадоўлі.

С.

Распрацоўка матар'ялаў па вучоту пэрсанала цэнзавай прамысловасьці БССР

Сэктар вучоту працы Кіраўніцтва Народна—Гаспадарчага вучоту БССР у лютым месяцы г. г. прыступіў да распрацоўкі матар'ялаў і адначасова, вучоту пэрсанала цэнзавай прамысловасьці БССР па становішчу на 1-е студзеня 1933 г.

Гэтым вучотам ахоплены ўсе працуючыя (рабочыя, служачыя Мол. і вучні) ў цэнзавых прамысловых прадпрыемствах БССР.

Пэрсанал-жа працуючы у прамарцелях, ня ўлічан.

Праграмай распрацоўкі матар'ялаў і, адначасова, вучоту прадугледжана вывучэньне шэрагу паказчыкаў, маючых практычнае значэньне ў галіне плянаваньня колькасьці пэрсаналу прамысловасьці БССР.

У прыватнасьці, намечана распрацоўка матар'ялу па наступных паказчыках:

1) Разьмеркаваньне рабочых цэнзавай прамысловасьці па сьцэпных сэктарах, Наркаматах і ведамствах у галінным разрэзе.

2) Разьмеркаваньне колькасьці пэрсаналу цэнзавых прамысловых прадпрыемстваў, падпарадкаваных НКЦП, НКЛП і НКСнабу ў галінным разрэзе.

3) Разьмеркаваньне колькасьці пэрсаналу, занятага ў цэнзавай прамысловасьці па галінах прамысловасьці.

4) Разьмеркаваньне пэрсаналу, занятага ў цэнзавай прамысловасьці ў раённым разрэзе.

5) Склад фабрычна-заводзкага пэрсаналу па роду і узросту ў галінным разрэзе.

6) Разьмеркаваньне цэнзавых прамысловых прадпрыемстваў і занятага ў іх пэрсаналу—па разьмерах прадпрыемстваў, у галінным разрэзе.

Разьмеркаваньне пэрсаналу, занятага ў цэнзавай прамысловасьці, па прафэсійных саюзах.

У мэтах вывучэньня інтэрнацыяналізацыі прамысловых прадпрыемстваў, акрамя вышэйпералічаных паказчыкаў, сэктар распрацоўвае і матар'ял адначасовага вучоту па асноўных нацыянальнасьцях у галінным разрэзе.

Складаньне распрацоўкі матар'ялу па ўсіх паказчыках намечана ў сакавіку м. цы.

Е. В.

Рыхтуйцеся да перапісу насельніцтва 1933 г.

Пасьля сямігадовага перарыву, ў канцы 1933 г. па ўсяму Саюзу, згодна пастановы Савету Народных Камісараў Саюзу ССР ад 23-га красавіка 1932 г., будзе праведзен другі па ліку *Усесаюзны перапіс насельніцтва*.

Улічваючы тыя вялізарныя зьмены, якія адбыліся ў колькасьці і складзе насельніцтва за апошнія гады, зусім відавочна, што дадзены перапісу 1926 году вельмі застарэлі, і мы карыстаемся лічбамі прыблізнымі.

Перапіс 1933 г.—апэрацыя вельмі важная і складаная, яна патрабуе да сябе належнай увагі ня толькі з боку работнікаў статыстычных органаў, але і усіх устаноў, арганізацый і ўсяго насельніцтва.

Перапіс 1933 г. дасць нам ня толькі колькасны падлік насельніцтва і яго складу, як узросны, нацыянальны, прафэсійна—сацыяльны і г. д., але дасць нам моцную падставу для плянавай будоўлі нашага гаспадарчага будаўніцтва, бальнічнай сеткі, школьнай і г. д.

Галоўнымі арганізацыйнымі ўстановамі прадстаячага перапісу намячаецца, па магчымасці, тэрмін для правядзення яго, г. значыць у 8—10 дзен, замест 14 дзён пры перапісу 1926, г. і вельмі скарачаны тэрмін для распрацоўкі матар'ялаў—на базе механізаванай распрацоўкі.

У адносіне—жа метадаў рэгістрацыі, намячаецца шырокае прыцягненне да канкрэтнага удзелу ў яго правядзенні як савецкага адміністрацыйнага апарату, так і усёй грамадзкасці.

Пры перапісу 1933 г. прадугледжваецца ўстанавіць 4 фармулы:

1. Перапісны ліст, які складаецца на кожную бюджэтную адзінку, г. зн. сям'ю, камуну, інтэрнат.

2. Ведамасць на кожную будоўлю, якая запаўняецца толькі ў гарадзкіх паселішчах;

3. Насельная картка запаўняецца на кожны населены пункт, які зьяўляецца пунктам гарадскога тыпу.

4. Сьпіс гаспадарак—для сельскіх мясцовасцяў.

Смародзінская

Рэдакцыя чакае паведамленняў ад райінспэктур, як праходзіць падрыхтоўка да перапісу насельніцтва

Рэдакцыя

Выпрацаваць адзіную стандартную вучотную кнігу на кожную мэдустанову

Мною зроблена правёрка пастаноўкі вучоту ў мэдустановах, у выніку чаго выяўлена, што вучот у апошніх вядзецца аднолькава, але патрабуе ўпарадкавання і выпрацоўкі адпаведных форм.

Справа ў тым, што ўсе мэдустановы вядуць запіс хворых (рэгістрацыя пры яўцы) па розных кнігах альбо сшытках.

Напрыклад, калі зьяўляецца хворы ў мэдустанову, яго запісваюць у якую небудзь кнігу і паказваюць парадкавы нумар, прычым больш ніякіх запісаў не ўтвараецца. Няма таксама ніякіх адзнак аб сацыяльным становішчы хворага, наогул не прадугледжваюцца тыя запатрабаванні, якія прад'яўляюцца справаздачамі КНГВ.

Я лічу, што для зьнішчэння гэтых недахопаў трэба выпрацаваць адзіную стандартную кнігу на кожную мэдучную ўстанову, якая б ахапіла той круг пытанняў, якія прад'яўляюць справаздачныя формы КНГВ.

Інспэктар пры Расонскім РВК Зоўмэр

АД РЕДАКЦЫІ:

Выпрацавана зараз форма амбул. журн., які друкуецца Нар. Кам. Аховы Здароўя. Форма гэтага журналу адпавядае формам гадавых справаздач.

Да атрымання ж гэтага журнала, неабходна прапанаваць тым лекавым установам, якія да гэтага часу не прыстасавалі яшчэ сваіх кніг да формы справаздач, завесці вучот згодна патрабаваных форм.

За дакладныя даныя аб становішчы раздробнай гандлёвай сеткі

Парадак вучоту раздробнай гандлёвай сеткі, які існаваў да гэтага часу, — праз гандлёвыя сістэмы і арганізацыі, не даваў магчымасці атрымліваць у вызначаны тэрмін дакладныя і вычарпальныя даныя аб гандлёвай сетцы.

Новы парадак, устаноўлены НКФ, згодна пастановаў Камітэтаў таварных фондаў і рэгулявання гандлю пры СПА СССР ад 4 га ліпеня 1932 г., дае поўную магчымасць атрымліваць звесткі аб гандлёвай сетцы і яе зменах за кожны квартал.

Згодна пастановаў НКФ („Савецкая Беларусь“ № 10 ад 12 студзеня г.г.), усе стадыянарныя раздробныя гандлёвыя прадпрыемствы (гандлёвыя кропкі), існаваўшыя на 31/XII-32 г., павінны зарэгістравацца ў Гар. і Райфа шляхам падачы заяў па вызначанай форме ў 4-х экзэмплярах. Пасля гэтага тэрміну, усе ўноў адчыняючыся ці зачыняючыся, а таксама і мяняючы характар свайго гандлю адзінкі абавязаны паддацца па памянёнай форме заявы ў Гар. і Райфа ў 4-х экзэмплярах, прычым адзін з гэтых 4-х экз. перадаецца інспектуры Наргасвучоту для распрацоўкі.

У звязку з гэтай пастановай, на органы НКФ ускладаецца абавязак — даваць да ведама ўсіх гандлёвых сістэм і арганізацый аграмаджанага сектара аб неабходнасці сваячасовай рэгістрацыі падпарадкаваных ім гандлёвых адзінак.

На Інспектуры Наргасвучоту ўскладаюцца наступныя абавязкі:

1. Дапамагаць органам НКФ у справе вучоту шляхам інфармацыі праз мясцовы друк, праз гарадзкія і раённыя гандлёвыя арганізацыі аб неабходнасці рэгістрацыі раздробленых гандлёвых прадпрыемстваў (крам, ларкоў).

2. Праверыць падрыхтаваныя мясцовых органаў НКФ да ўтварэння рэгістрацыі.

3. Наглядаць за ходам рэгістрацыі і, ў выпадках незадавальняючага становішча з рэгістрацыяй, сваячасова сыгналаваць аб гэтым КНГВ БССР.

4. Атрыманы матэрыял належным чынам правяраць і, ў строга вызначаны тэрмін, скласці зводкі.

Толькі пры захаванні пералічаных умоў з боку НКФ і Інспектур Наргасвучоту, КНГВ будзе мець магчымасць даваць урадавым і партыйным органам дакладныя даныя аб становішчы раздробнай гандлёвай сеткі.

А. Забайскі.

Асьвея, Лепель, Сіроціно, Бярэзіно яшчэ не даслалі матар'ялаў аб фактычным будаўніцтве

Згодна пастановы СНК БССР, Сэктар будаўніцтва з канца сьнежня праводзіць перапіс буд-ва за 1931 і 1932 г. г.

Адсутнасьць дакладных даных фізычнага аб'ёму буд-ва за апошнія два гады вылікала неабходнасьць паставіць гэту работу нележным чынам.

Перапісам павінен быць выяўлен аб'ём буд-ва (у натуральным выразе) з кароткай характарыстай, у галоўных паказчыках, ям скончанага, таксама і няскончанага, пераходзячага на бягучы год буд-ва.

Здавалася-бы, што гэта работа, пры выкананьні яе у тэрмін, павінна набыць асабліва важнае значэньне ў забесьпячэньні добра-якасным матар'ялам апэрацыйна-плянавых органаў.

Але ўсёй важнасьці пытаньняў данай работы яшчэ да гэтага часу не зразумелі некаторыя інспэктары, як *Лепельскага, Сіроцінскага раён* ў, якія зрываюць гэту работу:

ня гледзячы на запысы сэктару буд-ва—паведаміць аб ходзе работы, на працягу 2-х месяцаў ад іх няма ніякага паведамленьня.

Ня лепш абстаіць справа ў *Глуцкім, Чачэрскім, Гарадокскім, Добрушскім, Крычаўскім раёнах*, ад якіх паступіла на сьнежны дзень толькі нязначная частка матар'ялу.

Згодна пастановы СНК і НКЗБ, Райза павінны адначасова праводзіць і вучот калгаснага і МТС буд-ва, але іх удзел у вышэйпаказаных работах таксама зусім не адчуваецца.

Першымі даслалі матар'ялы раёны: *Мазырскі, Тураўскі, Талочынскі, Бешанкоўскі, Бялыніцкі, Брагінскі, Бягомльскі, Заслаўскі, Комарынскі, Касцюковіцкі, Лёзьнянскі, Плешчынскі, Расонскі, Старадароскі, Староцінскі, Узьдзенскі, Чэрыкаўскі, Чырвоная Слабода, Магілёўскі і Рагачоўскі.*

Плятуцца ў хвасьце:

Аршанскі, Гарадокскі, Глуцкі, Дубровенскі, Суражскі, Чачэрскі раёны.

Зусім адсутнічаюць матар'ялы па *Асьвейскаму, Лепельскаму, Сіроцінскаму, Бярэзінскаму, раёнах* *А. Кульган.*

Перапіс фактычнага будаўніцтва ў Бабруйску.

Перапіс фактычнага будаўніцтва ў Бабруйскім раёне пачаўся з некаторым спазьненьнем з прычыны адсутнасьці рэгістратараў. Але, дзякуючы шэрагу мерапрыемстваў, перапіс па калгаснаму і МТС будаўніцтву Бабруйскім Райза зараз ўжо скончаны, і бланкі адасланы яшчэ 8/1 33 г., прычым, улічваючы сканчэньне гэтай працы ў належны тэрмін і высокую якасьць матар'ялу. Бабруйская інспэктара паставіла пытаньне аб прэміраваньні тэхніка Райза т. *Пыжа.*

Што-ж датычыцца гораду, дык сканчэнне гэтай працы затрымліваецца выключна і па сёнешні дзень з-за адсутнасці рэгістратараў, у асаблівасці для прыватных забудоўшчыкоў, якіх у Бабруйску вельмі шмат, а рэгістратараў усяго працуе два.

Для хутчэйшага сканчэння гэтай працы мабілізаван, нават, апарат інспектуры, які, акрамя сваёй непасрэднай плянавай працы, праводзіць і гэтую рэгістрацыю.

Ляўковіч.

Перапіс буд-ва па г. Бабруйску на сёнешні дзень яшчэ ня скончаны.

Прычына-жа, выстаўляемая ў даным выпадку інспектурай: „адсутнасць рэгістратараў“,—ня можа служыць тут апраўданнем, бо да гэтага часу можна было ўжо даўно скончыць працу, і гэта дзедзена на прыкладзе большай колькасці гарадоў БССР.

Што-ж датычыцца калгаснага буд-ва, то узнікае сумненне ў адносінх паўнаты вучоту, так як у Бабруйскім р—не складзена ўсяго 75 картак, а фактычна маецца значна больш. Нельга дапусціць, каб на працягу 2-х гадоў было такое невялікае буд-ва!

Сэктар Вучоту Будаўніцтва.

Што паказала абследаванне Пятрыкоўскай райінспектуры Наргасвучоту

(Вынікі абследавання працы Пятрыкоўскай Райінспектуры)

Праведзенае Сэктарам Арганізацыі і Рэканструкцыі Вучоту ў студзені 1933 г. абследаванне працы Пятрыкоўскай Райінспектуры паказала, што за час свайго існавання (верасень 1932 г.—студзень 1933 г.) паказаная Райінспектура ня справілася з тымі асноўнымі задачамі, якія стаяць зараз перад органамі Народна-Гаспадарчага Вучоту ў галіне чоткасці і апэрацыйнасці выканання вучотных работ, прадугледжаных плянам. Яна ня стала сапраўдным кіраўніком і арганізатарам усяе вучотнай справы ў раёне і, больш таго, Райінспектура апынулася ў надзвычайна цяжкім становішчы з выкананнем апэрацыйных заданняў галінных сэктароў Кіраўніцтва Народна—Гаспадарчага Вучоту, што бачна з матар'ялу абследавання.

1. Па арганізацыі працы.

Не праведзена падрыхтоўчая праца да складання зводнага пляну вучотнай працы па раёну на 1933 г.; не праведзена ніводнага абследавання пастаноўкі вучотнай справы ў ведамственных арганізацыях і прадпрыемствах раёну; нічога ня зроблена для папулярызацыі пастановы СНК БССР ад 13 жніўня 1932 г. № 423 „Пра палепшанне Народна—Гаспадарчага Вучоту“ (Пастанова зьмешчана ў брашуры „Інструкцыйныя ўказанні аб рабоце Райінспектур“); не аргані-

заваны сацыялістычныя мэтады працы, як у апарате самой Райінспэктур, так і сярод вучотных ячэек прадпрыемстваў і ўстаноў раёну; не разьмеркаваны абавязкі сярод работнікаў Райінспэктур, не заведзены справы на 1933 г. і не ўпарадкаваны гэтакія за 1932 г.; кульгае вытворчая дысцыпліна, амаль па вучоту ўсіх галін інспэктурай правалена работа...

2. Па вучоту прамысловасьці:

Ня скончана рэгістрацыя прампрадпрыемстваў сацсэктару (з 46 аб'ектаў, зарэгістравана 41), не заведзен каталёг маючыхся зашыфраваных пашпартоў, не наладжан вучот бягучых зьмен на прампрадпрыемствах, а таксама нагляд за складаньнем і дасылкай у Сэктар Прамысловасьці КНГВ гадавых справаздач аб дзейнасьці прампрадпрыемстваў.

3. Па сельска-гаспадарчаму вучоту.

Ня складзены раённыя зводкі аб жывёле па матар'ялах Нархамфінаўскага вучоту 1932 г. (не атрыманы матар'ялы ад Белкаўскага і Макарыцкага сельсаветаў), ня гледзячы на 5-ці месячнае спазьненьне; нездавальняюча працякае паквартальны вучот стада і прадукцыі жывёлагадоўлі ў калгасных жывёлагадоўчых фэрмах і саўгасах (матар'ялы атрымліваецца з вялікім спазьненьнем і нізкай якасьці), не закладзены сваячасова запісы эфэктыўнасьці аграгэмерадпрыемстваў; ўраджаю ў 10 калгасных раёнах (спазьненьне — каля трох месяцаў) і амаль па вучоту ўсіх галін інспэктурай правалена работа...

Чым-жа тлумачыцца і чым выкліканы прычыны, прывёўшыя Райінспэктру да шэрагу прарываў?

Пераходзячы да аналізу гэтых прычын, патрэбна адзначыць:

1. Адсутнасьць належнага вопыту ў працы работнікаў Райінспэктур, нізкая кваліфікацыя і іх вялікая цяжучасьць.

2. Недастатковыя ўшартасьць і настойлівасьць Райінспэктур пры правядзеньні тэй ці іншай вучотнай апэрацыі.

3. Адсутнасьць вучотнай дысцыпліны, коснасьць і бюракратычныя адносіны да вучотнай справы з боку некаторай часткі вучотных ячэек прадпрыемстваў і ведамственных арганізацый раёну (асабліва гэта датычыцца саўгасаў).

4. Недаацэнка Райінспэктурай растлумачальных мэтадаў працы шляхам правядзеньня інструкцыйных нарад і пэрыядычных абсьледваньняў прадпрыемстваў і ведамственных арганізацый.

Аднак, калі ўзяць пад увагу, што ўсе пералічаныя прычыны зараз пераможаны, дык акажацца, што заняпад у працы Пятрыкаўскай Райінспэктур стварыўся ў выніку нездаровых хістаньняў Райінспэктара: „Працаваць ці не працаваць яму ў галіне вучоту?“ у выніку недаацэнкі вучотнай справы Райінспэктара, у выніку адсутнасьці з боку

Райінспектора настойлівага, упартага змаганьня за выкананьне пляну вучотных работ. У мэтах хутчайшай ліквідацыі прарываў у працы Райінспектуры і стварэньня належных умоў для перабудовы працы Райінспектуры ў адпаведнасьці з дырэктывамі партыі і ўраду, неабходна безадкладна правесці і ажыццявіць наступныя мерыпрыемствы:

1) У галіне арганізацыі працы:

а) Укамплектаваць інспектуру належнымі кадрамі работнікаў і дабіцца поўнага спынення цяжучаьці статрабонтнікаў.

б) Правесці падрыхтоўчую працу па складаньні зводнага пляну вучотна-статыстычных работ на 1933 г., шляхам запатрабававаньня ад ведамственных арганізацый раёну іх галінных плянаў вучотна-статыстычных работ. Па атрыманьні апошніх, а таксама па атрыманьні зводнага пляну работ ад КНГВ, безадкладна прыступіць да прапрацоўкі і складаньня зводнага пляну работ Райінспектуры і, ў далейшым, на падставе зводнага пляну, складаць штомесячныя і паквартальныя апэрацыйныя пляны працы.

Складзены зводны плян працы—прапрацаваць на шырокай вытворчай нарадзе работнікаў Райінспектуры сумесна з прадстаўнікамі аддзелаў Райвыканкому, прадпрыемстваў і ведамственных арганізацый раёну.

Копію складзенага і абгаворанага зводнага пляну працы накіраваць у Сэктар Арганізацыі і Рэканструкцыі Вучоту КНГВ.

в) Уключыць ў зводны, а таксама і апэрацыйныя пляны некалькі аб'ектаў для правядзеньня абсьледваньня пастаноўкі вучотна-статыстычнай працы ў прадпрыемствах, сельсаветах і ведамственных арганізацыях раёну і вынікі гэтага абсьледваньня абгаварыць на вытворчых нарадах з удзелам працоўнай грамадзкасьці.

Мэта такога абсьледваньня—пастаноўка вучотна-статыстычнай працы абсьледуемай установы ці прадпрыемства на належную вышыню, удасканьленьне царвічнай вучотнай дакумантацыі, зьнішчэньне момантаў паралелізму і інш. адмоўных зьявішч.

г) Арганізаваць сацыялістычныя мэтады працы як у апэрацыі самой інспектуры, так і сярод вучотных работнікаў ведамственных арганізацый і прадпрыемстваў у раёне, шляхам выкліку іх на сацспарніцтва работнікамі Райінспектуры, прычым працу гэту трэба праводзіць у цесным кантакце з раймясцкамам, РДУ пры Райвыканкоме.

д) Разьмеркаваць абавязкі сярод работнікаў Райінспектуры адпаведна кваліфікацыі апошніх (прыкладная схема разьмеркаваньня дадзена) і завесці штодзённы ўлік працы кожнага работніка па форме таблічкі з паказаньнем назвы работы, колькасьці падлічаных ці правяраных аб'ектаў і колькасьці патрачанага часу.

е) Сыстэматычна, не радзей 2-х разоў у месад, наладзіць скі-

каньне вытворчых нарад работнікаў Райінспэктур, для прапрацоўкі вытворчых заданьняў, пытаньняў вытворчай дысцыпліны і інш.

2) У галіне вучоту прамысловасьці:

а) Поўнасьцю ліквідаваць запазычанасьць па рэгістрацыі прампрапрыемстваў Сацсэктару за 1932 г. шляхам выезду работнікаў Райінспэктур на месцы для дапамогі ў гэтай працы работнікам калгасаў.

б) На падставе зашыфраваных пашпартоў, зьвернутых Прамсэктарам, завесьці каталаг прампрадпрыемстваў Сацсэктару раёну, згодна інструкцыйных указаньняў, зьмешчаных у „Бюлетэні КНГВ“ № 2 на старонках 11, 12, 13 і 14.

Абвясьціць усім прампрадпрыемствам, што яны, згодна пастановы СНК ад 4 жніўня 1932 г., абавязаны ў 10-ці дзёны тэрмін паведамляць Райінспэктур аб усіх зьменах, адбыўшыхся на прадпрыемствах (узнікненьне новых прадпрыемстваў, ліквідацыя існуючых, астаноўка на рамонт, пуск пасля рамонту, перамена назвы і г. д.) для дасылкі апошнім спецыяльных картак рэгістрацыі зьмен, якія, пасля адпаведнага запаўненьня, накіроўваюцца прадпрыемствамі ў 2 х экз. ў Райінспэктур, а апошняя, пасля правэркі і кантролю, накіроўвае іх у Прамсэктар КНГВ БССР.

в) Сваячасова атрымаць запаўненьня фармуляры па абсьледваньні вытворчасьці будтатар'ялаў за 1932 г. ад цагельных заводаў, правярць іх і 1 экз. накіраваць Прамсэктару Кір. Нар. Гасп. Вучоту.

3) У галіне сельска-гаспадарчага вучоту:

а) Паставіць пытаньне перад прэзыдыумам Райвыканкому аб прыцягненьні да адказнасьці Макарыцкага і Белкаўскага сельсаветаў за зрыў працы па вучоту жывёлы за 1932 г.

б. Упарадачыць паквартальны вучот пагалоўя і прадукцыі жывелагадоўлі ў саўгасах і калгасных таварных жывелагадоўчых фэрмах, поўнасьцю ліквідаваць запазычанасьць па гэтаму вучоту за мінулы год, узяваючы ўсе меры ўздзейнічання (праз друк, тэлефон, напамінкі).

Практыкаваць пэрыядычнае скліканьне інструкцыйных нарад загадчыкаў калгасных жывелагадоўчых фэрм і рахункаводаў па пытаньнях лепшай арганізацыі і пастаноўкі гэтага вучоту на 1933 г.

Асабліваю-жа ўвагу зьвярнуць пры гэтым на добрую якасьць матар'ялу.

в) Паколькі заўважана, што амаль усе таварныя фэрмы не запаўняюць пункту „Рух кармоў за квартал“, альбо пішуць, што вучот кармоў не вядзецца, прасачыць за выкананьнем дадзенага распараджэньня раённаму жывелагадоўчаму цэнтру аб арганізацыі і дапамозе калгасным фэрмам у справе пастаноўкі і паказнага вучоту кармоў.

г) Ажыццяўляць сыстэматычны нагляд за вядзеньнем у 10 вылучаных калгасах запісаў у журнале аграгэмерадпрыемстваў і ўраджаю і сваячасова запаўняць зводныя табліцы па „Абаротных“ экз. гэтых журналаў.

4) У галіне Вучоту Працы і Насельніцтва:

а) Поўнасьцю ліквідаваць запазычанасьць па вучоту працы, зароботнай плаце і арганізацыі працы за 1932 г.

б) Ліквідаваць запазычанасьць па штомесячнаму вучоту адыходніцтва сельскага насельніцтва за 1932 г. і завесці ўлік паступаючага матар'ялу ад сельсаветаў.

в) У дэкадны тэрмін скончыць складаньне параённага сьпісу населенных пунктаў з паказаньнем насельніцтва за 2 гады — за 1931 і 1932 г. у разрэзе сельсаветаў, рашуча ўзьдзейнічаючы на адстаючыя сельсаветы. Матар'ялам-жа для запаўненьня гэтага сьпісу служаць ітогавыя даныя НКФінаўскага вучоту аб'ектаў абкладаньня па асобных населеных пунктах, а таксама матар'ялы перапісу Беларускага саюзу па гарадох і мястэчках, праведзенага ў красавіку 1932 г.

г) Шляхам растлумачальнай працы сярод работнікаў сельсаветаў, зьнішчыць запазычанасьць па натуральнаму руху насельніцтва за лістапад і сьнежань месяцы і дабіцца сваячасовай дасылкі матар'ялаў на працягу 1933 г.

5) У галіне вучоту будаўніцтва і камунальнай гаспадаркі:

а) У тыдзевы тэрмін поўнасьцю скончыць вучот фактычнага будаўніцтва за 1931 і 1932 г., шляхам выезду на месцы для кіраўніцтва і арганізацыі гэтай працы

б) Паставіць на належную вышыню бягучую рэгістрацыю будаўнічых работ 1933 г. па фармулярах, дасланных Кіраўніцтвам Нар. Гасп. Вучоту БССР (згодна пастановы СПА СССР ад 20 верасьня 1932 г., пастановы ЦКНГВ СССР ад 22 сьнежня 1933 г. і інструкцыйнага артыкулу, зьмешчанага ў інфармацыйным „Бюлетэні“ КНГВ № 3 на стр. 3 і 4, 20 і 21).

6) У галіне вучоту снабжэньня і гандлю:

а) Паколькі матар'ял перапісу гандлевай сеткі і кадраў накіраваны ў КНГВ бяз зводак, атрыманы матар'ял ад „Загатэарна“ трэба правесці і зараз-жа накіраваць у сэктар Снабжэньня і Гандлю КНГВ.

б) Шляхам наведваньня Райфа, высвятляць становішча працы па рэгістрацыі сеткі прадпрыемстваў раздробнага гандлю па раёну па становішчу на першае студзеня 1933 г. і сумесна выпрацаваць меры прыемствы для хутчэйшага сканчэньня гэтай працы, пасля чаго, па атрыманыя блянкаў раенных зводак ад КНГВ і матар'ялаў рэгістрацыі ад Райфінаддзела, безадкладна прыступіць да кантроля і складаньня зводак.

2) Сваячасова падрыхтаваць і правесці паквартальны вучот звароту гандлевых прадпрыемстваў, ня маючых рэспубліканскага цэнтру.

7) У галіне вучоту сацыяльна-культурных мерапрыемстваў:

а) Поўнасьцю сабраць ад мэдычных устаноў матар'ял вучоту вынікаў першай пяцігодкі і гадавых сьправаздач аб дзейнасьці мэд. устаноў за 1932 г.

б) Наладзіць паступленне стат-галенаў ад мэдустапоў раёну (за выключэннем фэльдшарскіх пунктаў) па рэгістрацыі парвычных, наведванняў за 1932 г., арганізаваць належную праверку матар'ялу і бяз усякай затрымкі, накіраваць гэтакі у сектар Сацыяльнай Статыстыкі КГНВ БССР.

г) Прасачыць за правядзеннем бягучага абследавання культ-асветных устаноў і устаноў масавай палітасветы па лініі РАНА, адначасова закончыць вучот рабселькораўскага руху і газет (шматтыражак і раённых газет).

8) *Па складанні аглядаў выканання Народна-Гаспадарчага Плян*

а) Весці падрыхтоўчую працу да складання штомесячных і паквартальных аглядаў выканання Народна-Гаспадарчага Плян у шляхам падбору, сыстэматызацыі і аналізу матар'ялаў, характарызуючых выкананне пляну ў паасобных галінах народнае гаспадаркі. Пры гэтым, як падручным дапаможнікам інструкцыйнага парадку, кіравацца артыкулам начальніка сектара Зводна-бягучай Статыстыкі тав. Гоўзмана, змешчаным у інфармацыйным „Бюлетэні“ КНГВ БССР № 3 ад 1-га лютага (стар. 26-27), і прапановамі, змешчанымі ў матар'ялах папярэдняга абследавання Пятрыкоўскай Райінспектуры, якія да гэтага часу ня выкананы (стар. акта 7-8)

Матар'ялам па складанні аглядаў па выкананні народна-гаспадарчага пляну служаць:

а) *Па прамысловасці:*

Штомесячныя карткі тэрміновых данясенняў, дасылаемыя прам-прадпрыемствамі сваім Наркаматам, а копіі—Райінспектуры НГВ.

б) Для асвятлення пытанняў працы, цяжуча ўці рабсілы мажліва ск ры тоўваць атрымоўваемыя ад прадпрыемстваў, саўгасаў і МТС штомесячныя карткі па вучоту працы.

в) *Па Сельскай гаспадарцы:*

—Матар'ялы справаздачы Райза, МТС, Райжывелагадоўчага цэнтру, Раеннай Вучотна-кантрольнай камісіі, прычым тут неабходна асвятляць наступныя моманты:

выкананне плянаў агра-тэхнічных мерапрыемстваў і ўраджаю; ход пасеўнай і ўборачнай кампаній (проц. выканання і аналіз прычын перавыканання альбо недавыканання, метады адхілення прычын недавыканання); становішча жывелагадоўлі, у тым ліку выкананне пляну ўкамплектавання аб'агуленага стада.

Пры гэтым, пытанне арганізацыйна-гаспадарчага умацавання калгасаў павінна знайсці свой адбітак у складаемых аглядах, з пункту погляду выканання 6-ці гістарычных умоў тав. Сталіна (пераход на зьдзельшчыну, ліквідацыя абязьлічкі і ураўнілаўкі, разьмеркаванне калгаснага ўраджаю і др.)

Далей—параўнальная дынаміка калектывізацыі па месяцах і ін-

шыя пытанні сельскай гаспадаркі, прычым усе дадзеныя праводзяцца ў сэктарыяльным разрэзе.

г) *У галіне снабжэння і гандлю*

Матар'ялы і справаздачы Райснаба, Райсаюзу Спажывецкай кааперацыі па выкананні плянаў здачы дзяржаве сельска-гаспадарчых прадуктаў і сыравіны, ход дэцэнтралізаваных нарыхтовак, разгортвання калгаснага базірнага гандлю і сумавыя астачы тавараў гандлюючай сеткі на канец месяца з выдзяленнем пытання, — на якую суму маецца няходкіх тавараў для данай мясцовасці.

д) *Па будаўніцтве і камунальнай гаспадарцы.*

Матар'ялы і справаздачы бударганізацый і Камунаддзелаў аб ходзе будаўніцтва важнейшых аб'ектаў, забяспечанасць рабсiлай, дэфіцытнымі і мясцовымі будматар'яламі, ступень скарыстання мясцовых будматар'ялаў, астача дэфіцытных матар'ялаў; выпрацоўка электраэнергіі для спажывецкіх патрэб электрастанцыямі камунальнага значэння.

Апрача пералічаных пытанняў, у складаемых аглядах неабходна паступова асвятляць пытанні фінансавання асобных галін народнай гаспадаркі, выкананне пляну капіталаукладанняў у паасобныя галіны народнай гаспадаркі, ход выканання пляну мабілізацыі сродкаў насельніцтва, у тым ліку рэалізацыя пазык.

У аглядах выканання пляну народна-гаспадарчай дзейнасці пераважна прэвалюе тэкставая ці апісачельная форма; матар'ял жа таблічнага характару уводзіцца для пацвярджэння асноўных пытанняў тэксту.

Сладзены агляд абавязкова дакладваць прэзідыўму РВК у пачатку наступнага за справаздачным м-ца, а копію накіраваць у КНГВ, — Сэктар Зводна-бягучай статыстыкі

У бліжэйшы час Сэктарам Арганізацыі і Рэканструкцыі Вучоту рассылаюцца раённым інспектарам Наргасвучоту сшыткі дапаможных форм для вучоту выканання галінных плянаў з кароткімі інструкцыйнымі указаннямі да іх запаўнення.

Пасля атрымання гэтых сшыткаў і належнага іх запаўнення, задача складання штомесечных аглядаў выканання народна-гаспадарчага пляну Райінспектарамі будзе значна палегчаца

Раённы Інструктар Русецкі

Падводзім вынікі I-ай пяцігодкі.

(Выкарыстаць вопыт Бабруйску)

У мэтах падвядзення вынікаў работы прадпрыемстваў і арганізацый гораду Бабруйску і раёну за I-ю пяцігодку, Бабруйская Інспэктатура зараз праводзіць збор матар'ялаў ад устаноў, арганізацый прадпрыемстваў па ўстаноўленых для іх кароткіх паказчыках.

Вялікая частка гэтага матар'ялу ўжо паступіла.

Ва ўмовах падвядзення агульных вынікаў нашых дасягненняў па ўсяму Савецкаму Саюзу, — гэты матар'ял мясцовых дасягненняў мае асаблівае значэнне, прычым, акрамя прамысловых прадпрыемстваў, матар'ял сабраны таксама ад іншых кааперацыйных, гандлёвых арганізацый, раённых устаноў і г. д.

Характарыстыка даных матар'ялаў сьведчыць аб тых вялізарнейшых дасягненнях, якія маюць горад Бабруйск і раён за першую пяцігодку.

Лічу, што гэтакае самае мерапрыемства можна ўпаўне, зараз жа, правесці і па астатніх больш буйных гарадох і раёнах, што, бязумоўна, дасць вялікі матар'ял аб нашых дасягненнях у кожным раёне.

Ляўковіч.

Адказваем на выклік 17-ці райінспэктароў

Для выканання заданняў па вучоту працы зарплаты, арганізацыі працы ў прадпрыемствах, саўгасах і будаўніцтвах і выканання прамфінплану бярам на сябе наступныя абавязкі:

1. Сваячасова правяраць паступаючыя ад прадпрыемстваў і устаноў матар'ялы, рабіць усе неабходныя запытанні.

2. Атрымоўваемыя з Кіраўніцтва карткі і блянкі ў 2-дзённы тэрмін рассылаць адпаведным прадпрыемствам і ўстановам.

3. Для ліквідацыі запазычанаў за мінулыя месяцы абавязуемся прыняць усе захады да атрымання картак ад адпаведных прадпрыемстваў і устаноў і адсылкі іх у Кіраўніцтва Наргасвучоту ў 10-ці дзённы тэрмін.

4. У далейшым, сурова сачыць за наступленнем матар'ялу ў вызначаны тэрмін.

5. Падняць якасць звестак у памяненых картках шляхам склікання працаўнікоў прадпрыемстваў і устаноў на інструктаж і асабістага наведвання для праверкі пастаноўкі вучоту і інструктажа.

6. Завастрыць грамадскую думку вакол пытання вучоту шляхам змяшчэння ў друку адпаведных допісаў і сьпісаў як лепшых прадпрыемстваў, выконваючых свае абавязкі па вучоту, таксама і адстаючых у гэтай справе.

У мэтах выканання ўзятых на сябе абавязкаў, выклікаем усіх адпаведных працаўнікоў-бухгальтароў, эканамістаў, плянавікоў і статыстыкаў аб'явіць сябе ўдарнікамі і ўзяць на сябе наступныя абавязкі:

1. Акуратна, у вызначаныя тэрміны, дасылаць усе стат-матар'ялы.

2. На працягу 7-мі дзён ліквідаваць запазычанаў.

3. Узяць якасць дасылаемых звестак і сачыць за паўнатай іх запаўнення.

Эк. — плянавік пры Магілёўскім РВК ЮРЭВІЧ.

Ст. Інстр. пры Інспэкт. НГВ СЫЛЕЗКІНА

* * *

Мы, працаўнікі Жлобінскай Райінспэктур Навасвучоту, прымаем выклік 17-ці Райінспэктур БССР і ўключаемся ў сацсаборніцтва на лепшае і сваячасовае правядзеньне ўсіх работ, ускладзеных на Райінспэктур, канкрэтна пералічаных у выкліку 17 ці Райінспэктур НГВ, і, з свайго боку, выклікаем на сацсаборніцтва ўсе іншыя інспэктур, якія яшчэ ня ўключыліся ў сацсаборніцтва.

Інспэктар НГВ. ПУШЧЫН.

Інструктар—стат. МАЙСЕЕНКА

Статыстык НІКАЛАЕУ

Начальніку Кіраўніцтва Навасвучоту т. Стракоўскаму.

(Адкрыты ліст Гомельскай інспэктур Навасвучоту)

У трэцім нумары інфармацыйнага Бюлетэня Гомельская Інспэктур Навасвучоту паказана у ліку першых „зрыўчыкаў“ камунальнага перапісу.

Інспэктур звяртаецца да вас з наступнай просьбай:

высьветліць у рэдакцыі, ці правяралася ёю правільнасьць вестак, даваемых сэктарам Камунальнай Гасп, бо Інспэктур скончыла камунальны перапіс ня толькі па сваіх 2-х гарадох—Гомелі і Добрушу, але яшчэ і па Буда-Кашалёўскім раёне.

Матар'ял па Гомелі, ў асноўным, быў высланы да 15/XI-32 г.; апошнія 2 блянкі (пажарнай арганізацыі) былі высланы 2/XII-32 г., а апошні матар'ял па Добрушы быў высланы 25/XI-32 г., акрамя блянку Добрушскай электрастанцыі, які высланы 21/I-33 г. Прычына жа гэтага спазьненьня высылкі блянку Добрушскай электрастанцыі (паведамлялася некалькі разоў) з пачатку—катэгарычная адмова дачы вестак з боку ф-кі „Гэрой Працы“, а потым, калі, ў выніку адносін Старшыні Гарсавету і вашай асабістай, весткі былі атрыманы—крадзеж блянкі ў час пажара ў Б.—Кашалёўску і вымушанае паўторнае запаўненьне блянку (і зноў з цяжкасьцямі).

Матар'ял жа па Б-Кашалёўскаму раёну адасланы увесь 17/XI-1932г. а апошнія 2 блянкі (таксама запаўненьня у другі раз з-за пажару)—29/XII-32 г.

Трэба адзначыць, што Інспэктур нязьлічоную колькасьць разоў паведамляла аб тым, што перапіс ёю скончаны (акрамя бязумоўна, Добрушскай электрастанцыі), паведамляла даты і нумары адасланага матар'ялу, прадстаўляла арыгіналы гэтых матар'ялаў ў распараджэнь не прыяжджаючых супрацоўнікаў КНГВ, каб зьняць з нехапаючага матар'ялу копіі (што, паміж іншым, зроблена ня было), бо „спадзяваліся ўсе-ж знайсці ў сябе, ў Сэктары“. Таксама трэба адзначыць, што, з самага пачатку, ў Кіраўніка перапісу была няправільная адэн-

на ходу работы у Гомелі, аб чым сьведчыць зусім дарэмны адрыў ад работы у Бабруйску і камандыроўка ў Гомель т. Кульгана 21/IX-32г на ліквідацыю прарыву, у той час, як інструктаж ца перапісу быў вызначаны толькі на 30/IX-32 г.

Выходзячы з усяго гэтага, Гомельская Райінспэктурa Наргасвучоту лічыць, што ганебнага прозьвішча „зрыўшчыка“ яна не заслужыла і просіць перадаць рэдакцыі „Інфармацыйнага Бюлетэня“ усе правільныя матар’ялы па ходу камунальнага перапісу па Гомельскаму раёну, з тым, каб у будучым нумары „Інфармацыйнага Бюлетэня“, было паведамлена, што для занясення Гомеля на дошку „зрыўшчыкаў“ камунальнага перапісу ніякіх падстаў ня было.

Інспэктар Наргасвучоту *Флеер*

Эканаміст *Томберг*

Факты гавораць аб адваротным!

(Адказ на ліст Гомельскай Райінспэктурy).

У трэцім нумары „Інфармацыйнага Бюлетэня“ былі занесены ў лік адстаючых некаторыя інспэктурy Наргасвучоту за зрыў камунальнага перапісу.

Пасля выпуску ў сьвет гэтага Бюлетэня, з боку інспэктур пачалі паступаць лісты аб тым, што іх няправільна занесьлі на чорную дошку і што яны правялі камунальны перапіс у тэрмін.

Ці так гэта?

Тэрмін сканчэньня перапісу камунальнай гаспадаркі плянам быў вызначан—першае лістапада 1932 г.

Як-жа вытрымала гэты тэрмін Гомельская Інспэктурa, якая ў пар та даказвае і лічыць сябе адной з скончыўшых у тэрмін (!?) перапіс камунальнай гаспадаркі і гарадзкога дабрабыту?

Вось што піша Гомельская Інспэктурa ў сваёй адносіне ад 5/II-33 г. за № 0205/503а:

„Матар’ял па Гомелі, у асноўным, быў высланы да 15/XI-32 г., а апошнія 2 блянкі (пажарныя арганізацыі) былі высланы 2/XII-32 г.

Апошні матар’ял па Добрушы быў высланы 25/XI-32 г., акрамя блянку Добрушскай электрастанцыі, які высланы 21/I-33 г.“

Згодна цыркуляру № 1 ЦКНГВ СССР, тэрмін сканчэньня складаньня рэспубліканскай зводкі быў вызначаны 15 студзеня 1933 г.

Такім чынам, Гомельская Інспэктурa ня вытрымала сваячасовага тэрміну сканчэньня перапісу—1-ае лістапада 1932 г. чым сарвала нам тэрмін прадстаўленьня рэспубліканскай зводкі ў ЦКНГВ СССР.

Таксама і Чырвона-Слабодзкая Інспэктурa скардзіцца, што яе занесьлі ў сьпіс зрыўшчыкаў.

Вось што піша Чырвона-Слабодская Інспектура ў сваёй адносіне ад 18 студзеня 1933 г. за № 9053:

„Чырвона-Слабодская Інспектура Наргасвучоту неаднакраць па ведамляла, што перапіс камунальнай гаспадаркі скончаны. На тэрыторыі м-ка Чырвоная-Слабада было 6 аб'ектаў вучоту, на якія мы запоўнілі і даслалі вам фармуляры, аднак вы патрабуеце формы № 16, 20, 21, 22, 23 і 2.

Дасылаем для фармальнасці (?) фармуляры № 16, 20, 21 і 23“

Чулі!...

Чырвона-Слабодская Інспектура зрабіла нам ласку, выслушыў 18 студзеня 1933 г. фармуляры па дабрабыту райцэнтра.

Партыя і ўрад максымум увагі ўдзяляюць дабрабыту паселішч, а Чырвона-Слабодскі інспектар лічыць гэту справу нікчэмнай, непатрэбнай, фармальнай:

шэсьць аб'ектаў, якія даслаў гэты інспектар, мы атрымалі дзякуючы т. Скрыпко (інспектар Слуцкага раёну), які прыняў усе захады, каб прымусіць Чырвона-Слабодскага інспектара правесці перапіс камунальнай гаспадаркі.

І ня толькі Гомельская і Чырвона-Слабодская Інспектуры зьяўляюцца зрыўшчыкамі:

Не адстаюць і Мазырская інспектура, якая не прадставіла фармуляраў перапісу па Калінкавічах № 4, 17, 24 і 1, Лезьянская Інспектура, якая не прадставіла на Лезна № 22 і 2; па Высачанах—20, 21, 22 і 23; Пятрыкоўская Інспектура, якая не прадставіла па Пятрыкавічах № 20, 22 і 23, а па Капаткевічах зусім не правяла перапісу; Смалевіцкая Інспектура па Смалевічах № 20, 21, 23 і 2; Сеньненская Інспектура па Сеіно № 24, 15, 16, 20, 21, 22, 23 і 2; Старобінская Інспектура па Старобіну № 2, 20, 21, 22 і 23, Суражская Інспектура па Суражу № 20, 22, 16 і 2, па Янавічах—2, 16, 22, па Ноўках—2, 16, 21, 22 і 23, Дзяржынская Інспектура № 20 і 23, Дубровенская Інспектура—па Дуброўне 4, 14, 22 і 2 і па Лядах № 5...

Кіраўнік перапісу камунальнай гаспадаркі ШЭУЧУК.

Віцебск—вопытны цэнтр па перабудове вучотнай працы.

Тав. Ленін нас вучыў, што „вучот і кантроль—вось галоўнае, што патрабуецца для наладжвання, для правільнага функцыявання першай фазы камуністычнай грамады“.

На вялікі жаль, некаторыя гора—кіраўнікі прадпрыемстваў і арганізацый гэтых Ленінскіх прынцыпаў не жадаюць разумець, і аб гэтым можа сьведчыць вучотны матар'ял прадпрыемстваў, які паступае ў Інспэкцыю Наргасвучоту. Там вы убачыце зусім розныя лічбы на адно—і тое-ж запытаньне, аднаго тэрміну, за подпісам дырэктара (Мясакамбінат, Плодавінзавод, Хлебазавод), там вы убачыце „очко-вирательство“ некаторых прадпрыемстваў, у лічбах (з прычыны,

наприклад, адеутнасьці на ф-цы „Сьцяг індустр.“ кантролю табэляй з пахоў, атрымоўваецца вялікае разыходжаньне у адпрацаваных чалавека-днёх паміж табэлямі і ведамасьцямі на зарпэнсыю, ў сярэднім — каля 3.000 ч.—д.)

Там можна убачыць, што у штомесячных справаздачах паказваюцца адны лічбы, а Гаркому партыі, за той—жа тэрмін, даюцца іншыя лічбы („Чырвоны Мэталіст“—па пытаньні прагулаў).

А плянавік ф-кі „Кім“ кажа:

—„Што мне да вучоту? У мяне шмат работы па выпрацоўцы пляну“.

—„А як—жа вы наглядаеце за ходам выкананьня пляну? запытвае прадстаўнік Інспэкцыі Наргасвучоту.

—„Да дазвольце, я ведаю свае функцыі!“ Адказвае прыкрыўшыся назвай „плянавік“, а на справе не жадаючы зразумець, што складаньне пляну і выкананьне яго есьць неразрыўная частка.

Загадчык-жа плянавым аддзелам ф-кі „Дзьвіна“ тав. *Новік* кажа, што: „мы лічбам статыстыкі ня верым, а калі нам патрэбны лічбы, ня гледзячы на наяўнасьць іх у вучотнай ячэйцы, то мы, для набыцьця іх, ставім паралельную вучотную працу!..“

Вось як змагаецца тав. *Новік* за арганізацыю правільнага вучоту у цэху і у вучотнай ячэйцы!

Шмат падобных прыкладаў, але і гэтага досыць для характарыстыкі пастаноўкі вучоту на некаторых прадпрыемствах.

Прэзыдыум Гарсавету прыняў некаторыя меры для зьнішчэньня гэтага, аддаючы пад суд некаторых кіраўнікоў прадпрыемстваў (плянавік Мясакамбінату, загадчык ф-кі ім. Калініна)

У мэтах-жа перабудовы вучотнай працы у адпаведнасьці з дырэктывай партыі і ураду,—пастановай Кіраўніцтва Народна-гаспадарчага вучоту БССР—Віцебская Інспэкцыя Наргасвучоту становіцца вопытным цэнтрам па перабудове усёй вучотна-статыстычнай працы.

Перш за ўсе, гэтымі днямі Інспэкцыя прыступае да правэркі пастаноўкі нізавога вучоту па буйнейшых прадпрыемствах і ведамствах Віцебску, прычым вынікі гэтага абсьледваньня, з мэтай перабудовы усёй вучотнай працы, будуць абмяркоўвацца на пашыранай нарадзе усіх вучотных працаўнікоў гораду.

У праграму гэтага абсьледваньня уваходзіць:

а) вывучэньне аб'ёму і зьместу працы як у цэху, гэтак і па прадпрыемству у цэлым.

б) устанавленьне нагрузкі вучотных працаўнікоў

в) Ліквідацыя паралелізму ў вучотнай працы.

г) Як выкарыстоўваецца вучотна-статыстычны матар'ял адміністрацыяй, бухгалтэрыяй і Плянавым Аддзелам.

д) Самастойнасьць у працы вучотнай ячэйкі.

е) Мэтады зьбіраньня вучотна статыстычнага матар'ялу, якасьць яго і выкананьне ва ўстаноўленьня тэрміны.

ж) Праверка ужывання зацверджаных форм ЦКНГВ СССР і КНГВ БССР.

Аб падрыхтоўцы вучотных кадраў. З гэтай праграмы бачна, што данае абследаванне вельмі сур'езна, ў сувязі з чым неабходна адпаведная дапамога, як з боку партыйных, камсамольскіх, прафсаюзных арганізацый і шырокай рабочай грамадзкасці, гэтак і з боку самага прадпрыемства.

Неабходна адзначыць, што частка віны у дрэннай пастаноўцы вучотнай працы на прадпрыемствах падае і на Гарпрафсавет, бо апошні, ня гледзячы на канкрэтную дырэктыву ЦСПСБ аб арганізацыі ВОСУ (Усебеларускае Т-ва Садзейнічання Сацыялістычнаму вучоту), дагэтуль нічога не зрабіў.

Такім чынам, — аб'яднанымі сіламі на выкананне дырэктыў партыі і ураду (пастанова СНК БССР ад 13/VIII-32 г.) па ператварэнні вучоту у сапраўдную зброю плянавання і праверкі выканання пляну!

Інспектар Наргасвучоту Віцгарсавету Шметар

ПЫТАНЬНІ І АДКАЗЫ

Пытаньне: Ці падлягаюць вучоту с/г прадпрыемствы па рабочаму забеспячэнню, прымацаваныя да рознага роду ўстаноў? (бальніцы, дамы адпачынку, дзіцячыя камуны і г. д.)

Адказ: Гэтыя прадпрыемствы вучоту не падлягаюць. Улічваючы неабходна толькі тыя прадпрыемствы, якія непасрэдна абслугоўваюць прамысловае прадпрыемства (фабрыку, завод, майстэрню, будаўніцтва, транспарт — водны, чыгуначны) праз зачынены размеркавальнік і сталойку, альбо непасрэдна саміх рабочых.

Таксама не патрэбна ўлічваць с/г прадпрыемствы Райпо, маючыя мэтай забяспечыць усе насельніцтва, а не рабочых адпаведнага прадпрыемства.

Пытаньне: Як быць з тым матар'ялам па пашпартызацыі гарадоў, якога ў горадзе ніяк атрымаць нельга?

Напр: Разд. VII — „Жылы фонд горада“.

Адказ: Пашпарт неабходна запоўніць па тых матар'ялах, якія маюцца ў горадзе, а астатнія (магчыма атрымаць у КНГВ) будуць запоўнены ў КНГВ.

З-за гэтага дасылку пашпарта не затрымліваць.

Пытаньне: Па якіх прадпрыемствах камун прызначэння павінны давацца звесткі па кан'юнктуры?

Адказ: Звесткі даюцца па ўсіх прадпрыемствах камунальнага прызначэння незалежна ад ведамстваў падпарадкаванасці (лазныя чыг., асабоз спраўдома).

Раўняйцеся па перадавых

Перапіс будаўніцтва

(1931-1932 г.)

(Сваячасова даслалі мятар'ялы).

1. Старыя-Дарогі — Інструктар Радзюкевіч.
2. Мазыр — Аўчыннікаў
3. Талочын — Паўэнар
4. Полацк — Александровіч
5. Брагін — Белыхвосцік

Па квартальнаму вучоту с-г сэктару

1. Шклоў — Бабкоў
2. Крычаў — Мошчанка
3. Магілёў — Зумонт
4. Чарыкаў — Дуброўскі

Па зводна — бягучаму вучоту кам. гасп.

1. Віцебск — Шметар
2. Гомель — Флеер

Абсьледваньне вытворчасьці будматар'ялоў за 1932 г.

(Сваячасова даслалі матар'ялы)

1. Віцебск — Шметар
2. Заслаўе — Міцько
3. Старыя-Дарогі — Радзюкевіч
4. Чавусы — Майсеев
5. Асіпавічы — Грышкоў

На буксір — адстаючых

Перапіс будаўніцтва

(Зусім не даслалі матар'ялоў)

1. Лепель — Шульга
2. Прапойск — Іваноў
3. Рагачоў — Дубкін
4. Чавусы — Майсеев
5. Сенно — Сіроткіна

Па зводна — бягучаму вучоту кам. гасп.

1. Магілёў — Зумонт
2. Бабруйск — Ляўковіч

Па зводна — бягучай справаздачнасьці прамысловасьці

1. Наркамонаб — Арш.
2. Наркамцяж — Ермалова

3. Наркамлес — Сэкт. Вуч.

Абсьледваньне вытворчасьці будматар'ялоў за 1932 г.

(Зусім не даслалі матар'ялаў).

1. Бабруйск—Ляўковіч
2. Бягомль—Карнікаў
3. Ветка—Пятроў
4. Вушачы—Жукаў
5. Горкі—Аніхэўскі
6. Ельск—Абрамовіч
7. Крупкі—Астроўскі
8. Лагойск—Макарэвіч

9. Лельчыцы—Грыцкевіч
10. Лепель—Шульга
11. Прапойск—Іваноў
12. Петрыкаў—Пінчук
13. Рачыца—Бялугін
14. Сенно—Сіроткіна
15. Сіроціна—Салаўёў
16. Старобін—Міхасёў

Па квартальнаму вучоту С-Г.

1. Глуск—Ліушыц.
2. Ельск—Абрамовіч.

3. Петрыкаў—Пінчук.

Па грамадзкаму харчаваньню:

Белкаантраст—Сульгіна

Па таваразвароту:

Белкаапсюз—Сэктар Вучоту
НКФ—Сэктар Вучоту

І. Шустэрман

Аб мэтадах абсьледваньня пастаноўкі і становішча вучотна-статыстычных работ

(У парадку абгаварэньня)

Да ліку найбольш важных функцый, якія ўскладзены на апараты КНГВ, у мэтах палепшаньня ўсяго народна-гаспадарчага вучоту, неабходна аднесьці працу па абсьледваньні пастаноўкі і становішча вучоту і справаздачнасьці па розных наркаматах і гаспадарчых арганізацыях.

У дырэктывах па складаньні пляну вучотна-статыстычных работ на 1933 г. падкрэсьлена, што „*выключна важнай работай рэспубліканскіх КНГВ зьяўляецца работа па Кіраўніцтву ведамстваў і органамі вучоту*“... і што „*неабходна ў першую чаргу разгарнуць працу абсьледчага характару*“.

Аднак, практыка цэлага раду абсьледваньняў, зробленых на працягу 1932 г., паказвае, што праца па гэтай галіне мае шмат недахопаў, да

ліку якіх треба аднесці пытаньне аб метадах і формах абсьледваньня і, па другое, што абсьледваньня ведамства КНГВ не дамагаюцца да канца правядзеньня ў жыцьцё усіх тых прапаноў, якія зроблены на падставе вывадаў абсьледваньняў.

На вялікі жаль, прыходзіцца канстатаваць, што ні сэктар мэта-далегіі, ні сэктар арганізацыі і рэканструкцыі вучоту самаго КНГВ СССР дагэтуль не займаліся тым, каб даць канкрэтны напрамак сваім апаратам на месцах, як пярэбна будаваць рабочыя праграмы пры абсьледваньнях. Мы добра ведаем, што, у большасьці сваёй плян і праграма абсьледваньня, як і самы выбар аб'екта, вельмі часта ідуць самацёкам.

І, улічваючы актуальнасьць данага пытаньня, якое пастаўлена ў парадак дня, мы гэтым артыкулам паставілі сабе мэтую: шляхам абмену вопытам з кіраўнікамі і паасобнымі адказнымі выканаўцамі як апаратаў КНГВ, гэтак і паасобных устаноў, — дабіцца адзіных мэ-тадаў гэтай працы; мы лічым, што, абагуліўшы вопыт многіх кіру-ючых працаўнікоў, мы знойдзем у калектыўнай вытворчасці адзіны шлях і агульную мову для ажыццяўленьня гэтай важнай справы.

Перш за ўсё, неабходна заўважыць, што ў абсьледваньні, як і ва ўсякай грацы — самае галоўнае гэта — мець яскравую мэту абсьлед-ваньня:

ад мэты абсьледваньня цалкам залежаць яе плян і праграма работ.

Уся праца па абсьледваньні падзяляецца на два асноўныя мо-манты:

- 1) Высьвятленьне самаго становішча вучоту і справаздачнасьці у час абсьледваньня (па асабістай праграме) з пункту погляду адпа-веднасьці асноўным інструкцыям, якія маюцца ў данай установе;
- 2) з пункту погляду мэтазгоднасьці, прыгоднасьці і адпаведнасьці, ўсёй існуючай сыстэмы вучоту альбо асобных яго вучасткаў, альбо нават, паасобных форм — мэтам плянаваньня, кантролю і апэрацый-нага кіраўніцтва.

У тым выпадку, калі аб'ектам абсьледваньня зьяўляецца Нарка-мат, альбо буйная цэнтралізаваная ўстанова, на разглядзе становішча чыста бухгалтарскага вучоту і справаздачнасьці тут менш за ўсё магчыма застанаўлівацца, так як абсьледваньне цэнтралізаваных буйных устаноў і наркаматаў ідзе ў справаздачна-эканамічных сэ-ктарах (СЭС), куды сыцякаецца ўся справаздачнасьць статыстычная, а калі і прыходзіць справаздачнасьць бухгалтарская, дык гэты сэктар займаецца ёю выключна з мэтай статыстычнай апрацоўкі да-ных, узятых з гэтых справаздачнасьцяў, якія туды прыходзяць ад усіх сваіх ніжэйстаячых зьвеньяў.

Тут праграма абсьледваньня бывае, прыкладна, наступная:

- 1) Азнаямленьне з афіцыйнымі інструкцыямі па вучоту і спра-ваздачнасьці СЭС у двух напрамках: а) перадаваемай у цэнтр і роз-ным другім арганізацыям б) атрымліваемай ад сваіх зьвеньяў.

- 2) Парадак і фактычны метад праходжаньня справаздачнасьці:

а) знізу ўверх—ад ніжэйстаячага зьвяня да цэнтру—Наркамат альбо Аб'яднаньне; б) ад Аб'яднаньня альбо Наркамата рэспублікі, краю, вобласьці і г. д. да Усесаюзнага цэнтру альбо іншых спецыялізаваных Усесаюзных арганізацый.

3) Азнаямленьне са штатам і разьмеркаваньнем абавязкаў у галіне вучотна-статыстычных работ арганізацыі.

4) Тэрміны прадстаўленьня асобных форм справаздачнасьці, вывучэньне асобных форм пярэчых і зводных справаздачнасьцяў, ступень уразуменьня гэтых форм і запазычанасьць па іх выкананьні.

5) Вывучэньне пытаньня рацыяналізацыі вучоту, ці маюцца паасобныя сэктары рацыяналізацыі і ці займаюцца яны, альбо хто з супрацоўнікаў, пытаньнямі рацыяналізацыі і вучоту.

6) Аналіз атрыманых у працэсе абсьледваньня матар'ялаў, вывады і прапановы.

Калі-ж абсьледваньне вядзецца ва ўстанове выключна гаспадарчай (гандлёвай, прамысловай, альбо сельска-гаспадарчай), тады, зразумела, акрамя разгледжаньня форм і парадку праходжаньня статыстычных справаздачнасьцяў, неабходна большасьць увагі зьвярнуць на азнаямленьне са становішчам бухгалтарскага вучоту па наступных пунктах:

Разгляд намэнклятуры (рахунковы плян).

2) Разгляд карэспандэнцыі і рахункаў.

3) Азнаямленьне з унутранымі пытаньнямі па вучоту.

4) Азнаямленьне з формай рахункаводзтва.

5) Азнаямленьне з пастаноўкай кніг, альбо картак (формы і графоўка) сынтэтычнага і аналітычнага вучоту.

6) Дасьледваньне (вывучэньне па сутнасьці) паасобных рахункаў (напрыклад, калектыўных, якія, па сутнасьці, зьяўляюцца і павінны быць аналітычнымі) і г. д.

7) Разгляд блянкаў унутранай дакумантацыі, парадак праходжаньня і захоўваньня іх.

8) Вывады (аналіз атрыманых матар'ялаў) і прапановы па зьнішчэньні знойдзеных дэфектаў.

Да рэчы, лічым неабходным рэкамандаваць карыстацца вельмі выгаднай таблічкай, якая на ўвесь час працы па абсьледваньні дае магчымасьць плянамерна фіксаваць матар'ялы, набытыя ў працэсе работы. Гэтая таблічка ўзята з кнігі Энгельбернара—„Мэтодыка абсьледваньня“.

Замест-жа кожнай графы таблічкі, адводзіцца асобны ліст, альбо некалькі, на час абсьледваньня.

На што належыць зьвярнуць увагу	У чым была памылка	Што належала зрабіць	Якіх вынікаў магчыма чакаць
---------------------------------	--------------------	----------------------	-----------------------------

Вынікі зробленага абсьледваньня, вывады і прапановы павінны быць прадметам шырокага абгаварэньня на калектыўным сходзе ра-

ботнікаў абсцледванай установы і, лепш за ўсё, яшчэ да афармлення вынікаў і прапаноў, асобным актам абгаварыць апошнія на вытворчай нарадзе.

Наогул, усе абсцледваньне належыць рабіць спачатку па асобных галках (вучастках) рахункава-статыстычнага апарату і, толькі пасля глыбокага абсцледвання гэтых састаўных частак-мэтазгодна сканцэнтраваньне максымум увагі на цэнтральнай частцы апарата (СЭС, ПЭА і г. д.) альбо на якой небудзь іншай частцы апарату, якая ведае усёй зводнай справаздачнасьцю.

Пры гэтым, работу па абсцледваньні якой небудзь часткі рахункава-статыстычнага апарату належыць пачынаць абавязкова з высьвятленьня функцый, выконваемых гэтай часткай. Папярэдня-жа неабходна, як ужо вышэй падкрэсьлена, вывучэньне істоты палажэньня, інструкцый па рахунковай і статыстычнай справаздачнасьці данага апарату і яго частак, прычым абсцледваць павінен ставіць парадкіраўніком вучотнага апарату пытаньне аб задачах данага апарату ў частцы вучоту, аб функцыях і паступовасьці праходжэньня работ.

Практыка нашых асабістых абсцледваньняў прывяла нас да думкі аб яшчэ адным вельмі карысным спосабе, як для падрабязнага азнаямленьня з функцыямі паасобных частак апарату, гэтак і для прабуджэньня калектыўнай думкі працаўнікоў абсцледваемага апарату з мэтай атрымання максымуму рацыяналізатарскіх прапаноў.

Гэты спосаб месціцца ў наступным:

Прапануюць кіраўніку СЭС, альбо адказнаму выканаўцы яго, пасля допытаў і абмеркаваньняў, прадставіць абсцледвацелям у пісьмовай форме свае думкі:

якія яны змаглі-бы унесці прапановы, вядучыя да максымальнага скарачэньня і спрашчэньня справаздачнасьці іх форм і найхутчэйшага праходжэньня апошніх па розных інстанцыях? Альбо-ж перад асобнымі адказнымі выканаўцамі ў час абсцледваньня ставіцца пры кожнай магчымасьці пытаньне аб тым, чаго яны ў справаздачнасьці усёй сыстэмы ці паасобных форм (у сэнсе іх пабудовы, тэрмінаў, парадку прадстаўленьня) лічуць непатрэбным і як бы яны арганізавалі зараз вучот і справаздачнасьць, калі-б зараз яна (справаздачнасьць) была ўзноў арганізавана імі самімі?

Гэтакага роду матар'ялы, будучы прадметам глыбокага і сур'ёзнага абгаварэньня вытворчых нарад абсцледуемай арганізацыі, сумесна з абсцледвацелямі, даюць вельмі каштоўны матар'ял для неабходных вывадаў і прапаноў.

Апошняй-жа і самай цяжкай працай ў абсцледваньні зьяўляюцца вытварэньне аналіза даных абсцледваньня, пастаноўка вывадаў і выпрацоўка прапаноў.

Прымаючы пад увагу круг пытаньняў, намечаных канкрэтнай

праграмай абсьледваньня пастаноўкі і становішча вучоту і справядч-
насьці, мы, пры сваім аналізе здабытых матар'ялаў, павінны прытрым-
лівацца суровага адказа на пытаньні, пастаўленыя абсьледваньнем, аб-
мяжоўваючыся, па магчымасьці, краткай і яскравай характарыстыкай
станоўчых і адмоўных момантаў працы і кіруючыся, прыкладна, па-
ступнай схэмай:

1. *Сыстэма вучоту і справядчнасьці ўстановы, альбо аргані-
зацыі (характарыстыка асобных форм і ўсёй сыстэмы з прыкладань-
нем афіцыйных інструкцый па вядзеньні і запаўненьні справядчнасьці),
а таксама і блянкаў характарызуемай справядчнасьці).*

2. *Структура апарату, абавязкі і разьмеркаваньне працаўнікоў
(ступень нагрузкі, адхіленьня іх ад нормы і прычыны гэтага).*

3. *Агульнае становішча вучоту і справядчнасьці (ступень зра-
зуменьня існуючых форм вучоту і запазычанасьць па тэрміновай спра-
вядчнасьці).*

Пасьля дэтальнага аналізу здабытых у працэсе абсьледваньня
матар'ялаў, усебаковай крыткі сыстэмы, форм і мэтадаў пастаноўкі
і становішча вучотна-статыстычных работ, абсьледвацель павінен асоб-
на падкрэсьліць усе недахопы працы і даць шэраг практычных пра-
паноў, якія змаглі-б знішчыць ўсе недахопы і накіраваць работу на на-
лежную вышыню.

Зразумела, што насля пэўнага пэрыяду часу, а, у іншых выпад-
ках, у вельмі кароткі час, абсьледвацелям неабходна заняцца правэркай
ажыцьцяўленьня ўсіх тых прапаноў, якія намечаны ў працэсе абсьлед-
ваньня і павінны былі палепшыць пастаноўку вучоту.

Вядучы барацьбу за дакладную лічбу, якую павінен даваць са-
цыялістычны вучот, як сродак плянаваньня, кіраваньня і кантролю
нашай сацыялістычнай гаспадаркі, мы перш за ўсё павінны ліквіда-
ваць усё тое, што перашкаджае гэтаму вучоту даваць пэўную лічбу.
Пры гэтым, лічучы, што вобласць мэтадалёгіі абсьледваньня вучоту
яшчэ зусім мала распрацавана і ведаючы аб тым, што пералічанымі
прыкладамі мэтадаў абсьледваньня далёка ня вычэрпваюцца характар
і круг пытаньняў, якія могуць стаяць перад кожным абсьледвацелем
справы вучоту, спадзяюся, што зацікаўлены кіраўнікі вучотна-ста-
тыстычных сэктароў Наркаматаў і буйных Аб'яднаньняў, а таксама
і зацікаўлены ў гэтай справе адказныя выканаўцы апарата ЦК НГВ
СССР і на мясцох—выкажуць у бліжэйшых нумарох сваіх „Бюлетэняў“
свае думкі і прапановы, якія, бязумоўна, маюцца ў іх на падставе аса-
бістага вопыту.

АД РЕДАКЦЫІ: Рэдакцыя просіць кіраўнікоў СЭС, эканомістых
і работнікаў вучоту выказацца на старонках на-
шага „Бюлетэня“ па суткасьці закранутых пы-
таньняў.

З Ы М Е С Т

1. Афіцыйны разьездзел

Стар.

1. Пастанова СНК СССР	3
2. Усім інспэктарам Наргасвучоту	4
3. Усім райінспэктарам Наргасвучоту	"

Разьездзел II. Работа КНГВ і яго сыстэмы.

1. Да прадстаячай нарады райінспэктароў	5
2. Прыняць неабходныя захады да хутчэйшага складаньня гадавых справаздач за 1932 г.	6
3. Наладзіць дакладны вучот ходу падрыхтоўкі да веснавой сяўбы—баявая палітычная задача	7
4. Наладзіць вучот паасобных прадпрыемстваў	8
5. Магілёўскі РВК павінен прыняць неадкладныя захады да зрыўшчыкаў вучоту прадукцыі жывёлагадоўлі	9
6. Распрацоўка матар'ялу па вучоту пэрсанала цэнзавай прамысловасьці БССР	10
7. Рыхтуецца да перапісу насельніцтва 1933 г.	"
8. Выпрацаваць адзіную стандартную вучотную кнігу на кожную мэдычную ўстанову	11
9. За дакладныя даныя аб становішчы раздробнай гандлёвай сеткі	12
10. Асьвея, Лепель, Сіроціно, Бярэзіно яшчэ не даслалі матар'ялаў аб фактычным будаўніцтве	13
11. Перапіс фактычнага будаўніцтва у Бабруйску	"
12. Што паказала абсьледваньне Пятрыкаўскай райінспэктары Наргасвучоту	14
13. Падводзім вынікі першай пяцігодкі	20
14. Адказваем на выклік 17 райінспэктароў	21
15. Ліст начальніку КНГВ т. Стракоўскаму	22
16. Факты гавораць аб адваротным	23
17. Віцебск — вопытны цэнтр па перабудове вучотнай работы	24
18. Пытаньні і адказы	26
19. Старонка перадавых і адстаючых	27
20. Аб метадах абсьледваньня пастаноўкі і становішча вучотна-статыстычных работ	28—32

Адказны рэдактар **Магідаў У.**
Рэдкалегія: **Шындлер С.**
Сьляпан С.
Тоназ Д.
Альтшулер

1964 F.